

Derde zondag door het jaar

Rond Johannes de Doper moet het een onrustige beweging zijn geweest die de agressie en zorg van de joodse overheid heeft gewekt. Herodes heeft Johannes de Doper laten oppakken. De grond onder Jezus' voeten wordt te heet; hij vertrekt naar Galilea; daar begint Hij zijn predi-

king, in Kafarnaüm, een vissersplaatsje aan het meer van Galilea. We horen over de roeping van de eerste volgelingen die apostelen zouden gaan heten: Petrus en diens broer Andreas, Jacobus en diens broer Johannes, – de kern van een heel nieuwe beweging zoals er nog nooit eerder was; wat moet dat een tijd geweest zijn! We lezen een en ander bij Matteüs. De achtergrond leest u in Jesaja.

Thema: “Zou u, zou ik meegaan?”

LEZING uit de profetie van Jesaja (8,23b-9,3)

In vroeger tijd is er oneer gebracht over het land Zebulon en over het land Naftali, maar in de toekomst wordt er eer gebracht over de zeeweg en de overkant van de Jordaan, en over het gewest van de heidenen. Het volk dat in het donker wandelt ziet een groot licht; een licht dat straalt over hen die wonen in het land van doodse duisternis. Gij hebt hun blijdschap vermeerderd, hun vreugde vergroot. Voor uw aanschijn zijn zij vol vreugde, een vreugde als die om de oogst, als die van mensen, die jubelen bij het verdelen van de buit. Want het juk dat zwaar op het volk drukte, de stang op hun schouders en de stok van hun drijvers: Gij hebt ze stukgebroken als op de dagen van Midjan.

TWEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Matteüs. (4,12-23)

Toen Jezus vernam dat Johannes was gevangen genomen, week Hij uit naar Galilea. Met voorbijgaan echter van Nazaret vestigde Hij zich in Kafarnaüm aan de oever van het meer, in het grensgebied van Zebulon en Naftali, opdat in vervulling zou gaan het woord van de profeet Jesaja: 'Land van Zebulon, land van Naftali, liggend aan de zee, Overjordanië: Galilea van de heidenen! Het volk dat in de duisternis zat, heeft een groot licht aan-

schouwd; en over hen die in het land van doodse duisternis gezeten waren, over hen is een licht opgegaan.' Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen: 'Bekeert u, want het Rijk der hemelen is nabij.' Eens toen Hij zich bij het meer van Galilea ophield, zag Hij twee broers, Simon die Petrus wordt genoemd en diens broer Andreas. Zij waren bezig het net uit te werpen in het meer; het waren namelijk vissers. Hij sprak tot hen: 'Komt, volg Mij; Ik zal u vissers van mensen maken.' Terstond lieten zij hun netten in de steek en volgden Hem. Iets verder zag Hij nog twee broers, Jakobus, de zoon van Zebedeüs en diens broer Johannes; met hun vader Zebedeüs waren zij in de boot de netten aan het klaarmaken. Hij riep hen, en onmiddellijk lieten zij de boot van hun vader achter en volgden Hem. Jezus trok rond door heel Galilea, terwijl Hij als leraar optrad in de synagogen, de Blijde Boodschap verkondigde van het Koninkrijk en alle ziekten en kwalen onder het volk genas.

OVERWEGING

Toen in 2013, dierbare mensen, Paul Schnabel afscheid nam als directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau, werd hem gevraagd zijn licht te laten schijnen over de Statenverkiezingen van toen. In verband daarmee zei hij iets waaraan je niet zo gauw zou hebben gedacht, nl. dat de kiezers zich meer zijn gaan richten op personen dan op partijprogramma's. En dat is nog steeds zo; de kiezers hebben meer aandacht voor een persoon, voor diens charismatische uitstraling, zoals dat tegenwoordig heet: mensen met een zogeheten x-factor, (wat dat dan ook zijn mag). Politieke partijen leuren dan ook minder met hun programma's en meer met vlotte, goed ogende, amicale politici want die moeten het maken.

Het is een vraag of dat reëel is, want een goed plan dat gebracht wordt door een kundige houten klaas, is altijd nog meer van betekenis dan een slecht plan van een welbespraakte, snelle jongen of meid. Het is maar net waar je voor kiest, – het is maar net of je je gemakkelijker voelt bij uiterlijkheden en daarin je reden ziet voor je vertrouwen in wat de ander zegt.

Hoe dan ook, dierbare mensen, het gehele evangelie gaat over bijna niets anders, – zeker vandaag als we lezen dat Jezus van Nazareth slentert langs het meer van Galilea, langs het strand waarop de vissersbootjes zijn gesleept en waar Hij vier mensen roept die terstond hun handel in de steek laten en achter Hem aangaan.

Was dat Jezus' uitstraling of hadden Petrus, Andreas, Jakobus en Johannes Hem al eerder aan het werk gezien of van hem iets vernomen

waarvan zij onder de indruk raakten. We weten het niet, want het staat nergens. Maar wat we wel weten, is dat zij Hem steeds zijn gevolgd, – dat zij nooit hebben afgehaakt, bv. omdat de boodschap tegenviel, – omdat Hij nl. geen koning wilde worden om de Romeinen het land uit te gooien, of de steenrijke priesterkaste van Jeruzalem te ontslaan en de onderdrukkende macht van de joodse overheid het zwijgen op te leggen. Jezus had de doorsnee jood dus niets te bieden.

Maar wat was het dan wel? Mogelijk zijn het de genezingen en opzienbarende wonderen. Jezus' openbaar leven heeft waarschijnlijk niet langer geduurd dan krap anderhalf jaar. Hij heeft honderden, misschien wel duizenden mensen achter Zich aan gehad. Maar toen Hij de gewenste boodschap niet bracht, kalfde zijn populariteit af. Kort voor zijn fatale levenseinde had Hij nog maar zo'n twaalf mensen over met wie Hij daags voor het paasmaal aan tafel ging. Toen Hij daarna in handen viel van de opgestookte menigte, sloegen zijn vrienden op de vlucht, Petrus zei Hem niet te kennen en ten slotte bleef er nog één over toen Hij aan het kruis hing: Johannes die naast Jezus' moeder stond.

Dierbare mensen, wat had het volk gehoopt, wat viel er tegen. Zijn prediking was gericht tegen een wereld die iedere mens, ook u en ik, in zich meedraagt en daarvan doe je niet gauw afstand. Zijn prediking was de grote teleurstelling; tenminste, als je dat vergelijkt met de geestdrift waarmee Jezus zijn eerste leerlingen achter zich aan kreeg. Ook zij hebben het moeten leren.

Vandaar, dierbare mensen, de vraag van het thema: Zou ú meegaan, zou ik meegaan? Zou u, als u daar aan het meer van Galilea had gestaan met wat u nú weet, ... zou u dan met Hem zijn meegegaan? Dat is natuurlijk geen reële vraag, want wat wij nu weten over Hem, dat wisten zijn leerlingen pas ná zijn dood en door het geloof in zijn verrijzenis. Maar toch, ... het gaat om een keuze. Kies je voor de persoon of voor wat die zegt. Raak je in de ban van zijn charismatische persoon en voel je je geroepen je bij Hem aan te sluiten?

Wat zijn leerlingen heeft bewogen, wat hun motieven waren, hun emoties, ... we zullen het nooit weten. Daarom is er des te meer reden het verhaal van vandaag naar ons zelf toe te halen en ons af te vragen wat Jezus van Nazareth hier en nu in jouw eigen persoonlijk leven betekent. Dan kan het thema je gaan bezighouden.

Want, dierbare mensen, u weet 't: het evangelieverhaal is wellicht geschiedenis, maar daar gaat het niet om. Het is een appèl. Als we horen: "Kom, volg Mij," dan is die oproep gericht tot u en mij, tot een gemeenschap van mensen die "leeft in een wereld van doodse duisternis en die een groot

licht aanschouwt, ..." – ja, om het maar even in termen van de lezingen te formuleren.

Een vraag is: wat is dan dat licht? Of anders, wat is dan die duisternis? De duisternis mag staan voor een leefmilieu waarin je niet kunt zien waar je heen gaat, – in onze cultuur een leefmilieu van secularisatie, van de overtuiging dat de dood het einde is, ongeacht hoe je je leven hebt ingericht, geformuleerd bv. in de vraag: waar leef ik eigenlijk voor? Als die vragen, dierbare mensen, geen antwoord ontvangen, kan je spreken van duisternis, – een leefmilieu, waarin er plaats is voor bv. een Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie voor als het leven niet meer bevalt, alsof het daar om gaat. Ook een leefmilieu waarin het recht van de sterkste geldt, – mensen en organisaties met een weerzinwekkende rijkdom, – in een cultuur waar wetgevingen moeten voorkómen dat mensen elkaar aanvliegen, ... dierbare mensen, dat alles is duisternis en die kan worden verdreven door ene Jezus van Nazareth te volgen in zijn boodschap van liefde en goddelijke trouw. Dat is het licht dat het volk te zien kreeg.

Jezus van Nazareth vluchtte uit Jeruzalem naar Galilea toen Johannes de Doper werd opgepakt. Daar begint Hij zijn boodschap van vrede en barmhartigheid, – daar bij een bevolking die door Jeruzalem werd miskend en verketterd. Daar waar het volk in duisternis leefde, kreeg het een groot Licht te zien.

Petrus en Andreas, Jacobus en Johannes waren volgens het verhaal de eersten die het licht zagen. Zij lieten hun handel in de steek en gingen Jezus achterna. Het moet de uitstraling van zijn persoon zijn geweest, maar het was minstens zijn boodschap die ze aan Hem heeft gebonden, levenslang.

De vraag is ook gesteld aan u en mij; vandaar het thema of ook jij Hem achterna gaat, – vanaf vandaag.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

